

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

підготовки магістра

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності 051 Економіка

освітньо-професійної програми: Економіка довкілля і природних ресурсів

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента підготовки магістра галузі 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних ресурсів

Розробник: Павлова Олена, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, д.е.н., професор

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Економіка довкілля і природних ресурсів _ _ Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол №1_від 09.09. 2022 р.

Завідувач кафедри

 _____ Олена ПАВЛОВА

© Павлова Олена, 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка, Економіка довкілля і природних ресурсів Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції 20 год.
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 72 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 8 год.
		Форма контролю:залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Павлова Олена Миколаївна – д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація – +380985038484, E-mail: pavlova.olen@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація освітнього компонента. Міжнародна економіка набуває особливої актуальності в умовах поглиблення інтернаціоналізації товарних і фінансових ринків, посилення взаємозв'язку та взаємозалежності національних економік, що все більше впливає на розвиток кожної окремої країни. Успіх підприємства на міжнародних ринках безумовно потребує знань особливостей формування економічних відносин між країнами, провідних тенденцій у функціонуванні світового господарства.

2.Мета і завдання освітнього компонента – формування системи знань, умінь і практичних навичок щодо теоретичних засад та методико-практичного інструментарію міжнародних економічних відносин.

Вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції; набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

3.Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетенції

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові компетенції

СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН.9.Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН.12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН.14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи світового господарства та міжнародної торгівлі						
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни “Світове господарство і міжнародні економічні відносини”	12	2	2	10		O, C3 / 4
Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку	12	2	2	10	1	O/ 4
Тема 3. Міжнародний поділ праці – матеріальна основа світового господарства	12	2	2	10		O, C3 / 2
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	12	2	2	10	1	O, C3 / 2
Разом за модулем 1	48	8	12	40	2	max 16
Змістовий модуль 2. Міжнародна інвестиційна діяльність та міжнародна інтеграція						
Тема 5 Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	12	2	2	10	1	O, C3 / 4
Тема 6. Міжнародна міграція робочої сили	12	2	2	5	1	O, C3 / 4
Тема 7. Світова валютна система. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини	12	2	2	4	1	O, C3 / 4

Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	12	2	2	5	1	O, C3 / 4
Тема 9. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	12	2	2	4	1	O, C3 / 4
Тема 10. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	12	2	2	4	1	O, C3 / 4
Разом за модулем 2	72	12	20	32	6	max 24
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						max 60
Всього годин / Балів	120	20	20	72	8	max 100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

5. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття здобувачами освіти практичних навичок щодо засвоєння знань з теорії розвитку інфраструктури товарного ринку, управління діяльністю підприємства в галузі просування, зберігання та продажу товарів і послуг, забезпечення потреб споживачів.

Для виконання роботи здобувач вищої освіти обирає та опрацьовує теоретичне питання.

Самостійна робота здобувач освіти (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувач вищої освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачем освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Опрацювання рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять.
5. Контрольна перевірка кожним здобувач освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

Теми самостійної роботи

1. Національна валютна система її функції та елементи.
2. Що таке інтернаціоналізація господарських зв'язків? Як ви розумієте інтернаціоналізацію на макрорівні і мікрорівні.
3. Похідні фінансові інструменти (деривативи).
4. Світова валютна система її головна задача та елементи.
5. Екстернальний та інтернальний шляхи інтернаціоналізації. Транснаціоналізація.
6. Що таке міжнародний рух капіталу. Які причини вивозу капіталу?

7. Що таке національна валюта, валютний курс і валютний паритет, іноземна валюта, світові гроші?
8. Світовий ринок та його основні риси.
9. Міжнародний рух капіталу та його наслідки для країн експортерів та країн імпортерів капіталу.
10. Що таке міжнародна рахункова одиниця, резервна валюта?
11. Світове господарство. Характерні риси сучасного світового господарства.
12. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
13. Що таке конвертованість валюти?
14. Міжнародна економіка та її основні ознаки.
15. Дайте визначення основних понять в галузі прямих інвестицій (пряма зарубіжна інвестиція, підприємство з прямими зарубіжними інвестиціями, прямий інвестор)
16. Розкрити зміст поняття міжнародна валютна ліквідність.
17. Розкрити зміст понять “відкрита економіка” та “автаркія”. Переваги відкритої економіки.
26. Дайте визначення поняттям “транснаціональна корпорація”, афілійовані компанії, дочірнє підприємство, асоційоване підприємство, філія.
18. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати систему золотого стандарту.
19. Показники відкритості економіки.
20. Назвіть основні причини виникнення ТНК.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку здобувачі освіти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов’язковою є присутність здобувач освіти на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку здобувачі освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з освітнього компонента, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Перелік питань на залік

1. Міжнародна економічна система: сутність та структура.
2. Що таке світовий фінансовий ринок? Функції світового фінансового ринку.
3. Що таке міжнародні валютні відносини?
4. Міжнародна економічна діяльність, її суб'єкти та форми.
5. Структура світового фінансового ринку.
6. Що таке валютна система?
7. Середовище міжнародної економічної діяльності: структуризація та особливості.
8. Види забор'язань на міжнародному ринку цінних паперів.
9. Національна валютна система її функції та елементи.
10. Що таке інтернаціоналізація господарських зв'язків? Як ви розумієте інтернаціоналізацію на макрорівні і мікрорівні.
11. Похідні фінансові інструменти (деривативи).
12. Світова валютна система її головна задача та елементи.
13. Екстернальний та інтернальний шляхи інтернаціоналізації. Транснаціоналізація.
14. Що таке міжнародний рух капіталу. Які причини вивозу капіталу?
15. Що таке національна валюта, валютний курс і валютний паритет, іноземна валюта, світові гроші?
16. Світовий ринок та його основні риси.
17. Міжнародний рух капіталу та його наслідки для країн експортерів та країн імпортерів капіталу.
18. Що таке міжнародна рахункова одиниця, резервна валюта?
19. Світове господарство. Характерні риси сучасного світового господарства.
20. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
21. Що таке конвертованість валюти?
22. Міжнародна економіка та її основні ознаки.
23. Дайте визначення основних понять в галузі прямих інвестицій (пряма зарубіжна інвестиція, підприємство з прямими зарубіжними інвестиціями, прямий інвестор)
24. Розкрити зміст поняття міжнародна валютна ліквідність.
25. Розкрити зміст понять "відкрита економіка" та "автаркія". Переваги відкритої економіки.
26. Дайте визначення поняттям "транснаціональна корпорація", афілійовані компанії, дочірнє підприємство, асоційоване підприємство, філія.
27. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати систему золотого стандарту.
28. Показники відкритості економіки.
29. Назвіть основні причини виникнення ТНК.
30. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Бреттон-Вудську валютну систему.
31. Суспільний поділ праці і міжнародний поділ праці.
32. Які сучасні концепції ТНК ви знаєте? Розкрийте їх зміст.
33. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Ямайську валютну систему.
34. Сутність міжнародної спеціалізації виробництва.
35. Назвіть основні мотиви прямого закордонного інвестування ТНК. Які економічні детермінанти приймаючих країн ви знаєте?
36. Що таке валютні ринки і які їх функції?
37. Сутність міжнародного кооперування виробництва.
38. Що таке портфельні інвестиції і які основні види цінних паперів, в які здійснюються портфельні інвестиції?
39. Що таке операції "своп" та валютний арбітраж. Що таке опціон та його види?
40. Групи країн у міжнародній економіці.
41. Що таке світовий ринок позичкових капіталів та його структура?
42. В чому відмінність форвардних валютних контрактів від ф'ючерсних?
43. Розвинуті країни та їх роль у світовій економіці.

44. Міжнародний кредит та його принципи і функції.
45. Що таке міжнародні розрахунки, форми та особливості зовнішньоекономічних розрахунків.
46. Спільні риси країн, що розвиваються.
47. Класифікація форм міжнародного кредиту.
48. Документарний акредитив.
49. Сутність “периферійного капіталізму” у країнах, що розвиваються.
50. Що показує індекс транснаціональності і як він розраховується ?
51. Документарне інкасо.
52. Дві моделі “нових індустріальних країн”.
53. Що таке трансфертні ціни та цілі їх застосування?
54. Банківський переказ. Розрахунки за відкритим рахунком.
55. Міжнародна економічна діяльність.
56. Світовий ринок праці.
57. Платіжний баланс країни та його структура.
58. Форми міжнародної економічної діяльності
59. Міжнародна міграція. Міжнародна міграція робочої сили та її причини.
60. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
61. Міжнародна торгівля в системі МЕВ. Експорт, імпорт, торговельне сальдо, торговельний обіг.
62. Направлення міжнародної міграції робочої сили.
63. Міжнародна економічна інтеграція. Визначення та передумови інтеграції
64. Теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм.
65. Фактори, що впливають на міжнародну міграцію робочої сили .
66. Цілі міжнародної економічної інтеграції.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Павлова О.М. Мікроекономіка: методичні вказівки до практичних занять. Луцьк. ВНУ імені Лесі Українки, 2020. 74 с.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник у 2 кн. / за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. 4-те видання, виправлене та доповнене. Львів: Апріорі, 2020. Кн. 1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. 648 с. ISBN 978-617-629-538-9.
3. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. – К.: Знання, 2011. – 470 с.
4. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської/ Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с. – С. 123-146.
5. Босак А.О., Григор'єв О.Ю., Малиновський Ю.В., Далик В.П. Міжнародна економіка та

міжнародні економічні відносини: навч. посібник Львів: СТ «Міські інформаційні системи», 2017. – 365 с

6. Krugman P. International Economics: Theory and Policy, 10th Edition / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz. – In stock : Prentice Hall, – 2014. – 360 p.
7. Pugel, Thomas A. International Economics / Thomas A. Pugel. — Sixteenth edition. – New York: McGraw-Hill Education, 2016. – 766 p.
8. Дергачова В.В., Згуровський І.М., Манаєнко І.М. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с